

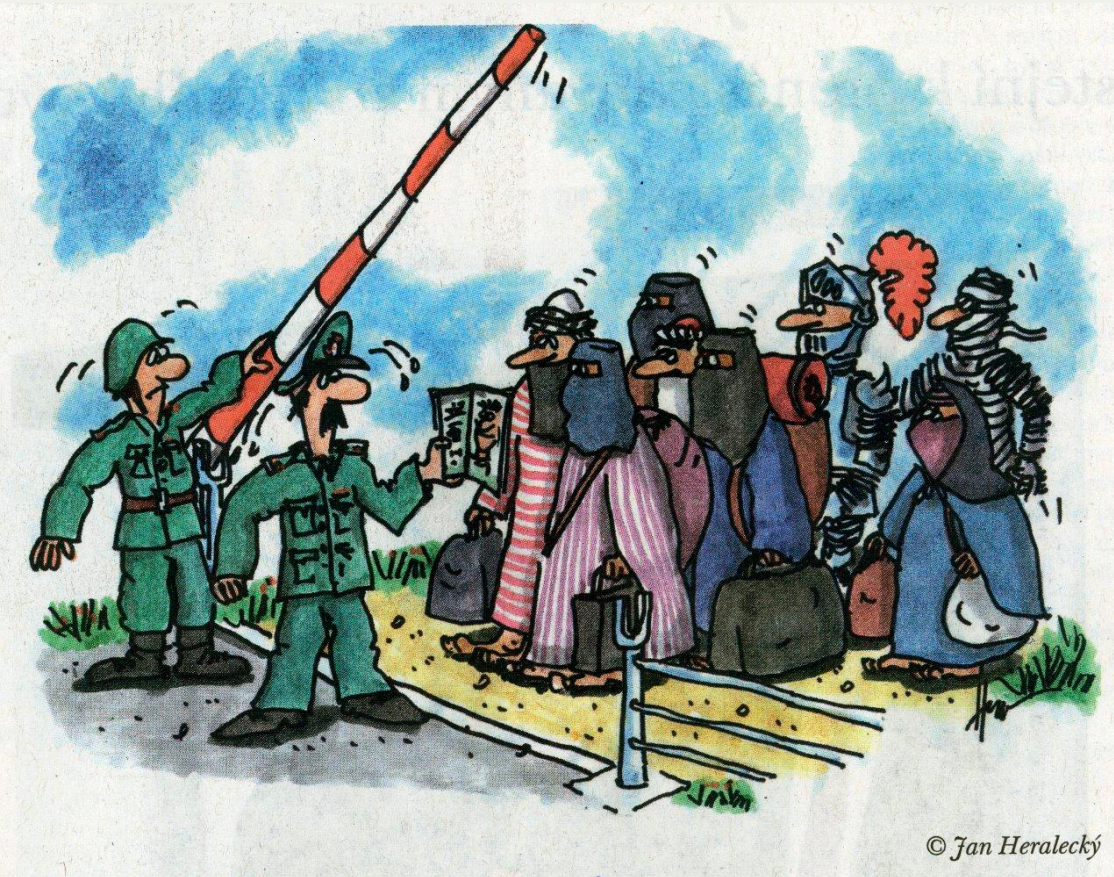
An aerial photograph of Rio de Janeiro, Brazil, featuring the Christ the Redeemer statue on Corcovado Mountain. The statue stands prominently on the right side of the frame, overlooking a dense urban landscape that stretches towards the bay. The sky is filled with soft, white clouds, and the water of the bay is visible in the distance. The overall scene is bright and clear, with a mix of greenery on the hills and the grey tones of the city buildings.

***Spoločenské
výzvy pre kresťanstvo***

**„7 smrteľných hriechov dnešného sveta:
bohatstvo bez práce,
pôžitok bez svedomia,
vedenie bez charakteru,
obchod bez morálky,
veda bez ľudskosti,
náboženstvo bez obety,
politika bez princípov.“**

(Mahátmá Gándhí)

MIGRANTI

Migrácia je v súčasnej globalizovanej spoločnosti jeden z **najpálčivejších** a **najvýraznejších** javov.

Je prisťahovalectvo **výzva** alebo potencionálne **nebezpečenstvo**? Čo prijímanie cudzincov znamená pre **identitu** nášho spoločenstva?

Mnohí teológovia a cirkevní predstavitelia považujú otázku medzinárodnej migrácie osôb za **"znamenie času"**, ktorá vyžaduje **etickú reflexiu**.

Biblické texty nabádajú k **pohostinnosti** a **citlivému zachádzaniu** s cudzincami. Takýto postoj vyrastá z **historických skúseností** Izraela v prostredí cudzincov.

Prijímanie cudzincov, vzťah k nim a spravodlivé jednanie s nimi patrí k jednej z **ústredných tém** celej Biblie.

Láska a činná pomoc cudzincom má byť **prejavom lásky** voči Bohu a blížnemu.

Starozákonné texty poznajú dve kategórie cudzincov. **Uchvatiteľov** či **nepriateľov** (nokrí či zar) a **usadených** (gér a tóšáb).

Tým, ktorí ohrozujú Izrael sa **nemá poskytovať** pohostinnosť. S usadeným cudzincom (gér) sa má jednať citlivo.

V náväznosti na étos starozákonného Izraela, medzi charakteristické rysy **ranej kresťanskej cirkvi** patrí **pohostinnosť** voči cudzincom a ľuďom na cestách (filoxenia), zvlášť voči spolubratom vo viere.

V prijatí cudzinca ide o jeden z charakteristických prvkov a prejavov židovskej a kresťanskej viery v **transcendentného** Boha.

V pozadí takého zachádzania s cudzincami a prisťahovalcami možno pozorovať chápanie Boha ako toho, ktorý je **iný** a ktorý často koná skrze cudzinca.

V pozadí biblického étosu **prijímania cudzincov** stojí základné východisko židovskej viery: "**Len Bohu patrí celá zem**".

Žiadny jednotliviec ani žiadne partikulárne spoločenstvo si nemôže konkrétnu zem **privlastňovať** výhradne pre seba. Všetci sme tu na zemi len **dočasnými** hosťami.

Teológia stvorenia chápe ľudstvo ako **jednotné spoločenstvo**.

A preto rozdelenie sveta do jednotlivých národov a štátov považuje za druhoradé.

Pomoc cudzincovi (gérovi) znamená rozpomínať sa na **korene vlastnej viery a na **Božie konanie** s Izraelom. Je zároveň vyznaním viery v živého Boha.**

Sociálne citlivý postoj voči cudzincovi je prítomný aj v cirkevných dokumentoch.

Dokument **Erga migrantes caritas Christi** je inštrukcia Pápežskej rady z roku 2004, pre pastoračiu migrantov a ľudí na cestách. Popisuje fenomén migrácie ako znamenie doby, ktoré môže byť **obohacujúcou príležitosťou** pre prijímajúcu spoločnosť aj pre prichádzajúcich migrantov.

Dynamický fenomén migrácie je nazeraný ako **kairos** pre vzájomné **poznávanie** a **dialóg**. Podobne ako **multikulturalita**.

CHUDOBA VO SVETE HOJNOSTI

CHUDOBA VO SVETE HOJNOSTI

Obavy z **chudoby** "večne" sprevádzajú človeka.

V kresťanstve je **dobrovoľná chudoba**, dobrovoľná skromnosť, ktorá neničí dôstojnosť človeka, považovaná za **cnosť**.

Bieda je **nedostatok základných prostriedkov** pre život a je problémom nielen v rozvojových krajinách.

CHUDOBA VO SVETE HOJNOSTI

Biblické texty zdôrazňujú že **autentická zbožnosť** pred Bohom je ujímať sa chudobných. Etika bratstva (Dt 4,8) **má motivovať** k sociálnemu správaniu voči tým, ktorí sa dostali do biedy.

Ježiš nemohol vo vtedajšej Palestíne **zásadne meniť** sociálne pomery. Svojou **kritikou** rozdeľovania statkov a svojou opciou v prospech chudobných, nám kladie **výzvu**.

CHUDOBA VO SVETE HOJNOSTI

Vyzýva nás aby sme za dnešnej hospodárskej situácie uskutočnili, podľa svojich možností, zásadné **štrukturálne zmeny**.

Človek sa stretáva s **Kristom** v chudobnom vtedy, ak chudobnému nepomáha kvôli Kristovi ale kvôli **nemu samému**.

Spravodliví sú až pri poslednom súde úprimne prekvapení, že **v chudobnom**, ktorému poslúžili **bol sám Ježiš** (porov. Mt 25,31-46).

CHUDOBA VO SVETE HOJNOSTI

"Ako môžeme byť kresťanmi vo svete plnom úbožiacov? Autenticky je to možné len keď svoju vieru žijeme spôsobom, ktorý **oslobodzuje**" (Leonardo Boff).

Latinskoamerická **teológia oslobodenia** je bezprostredne zasadená do konkrétneho sveta "malých ľudí".

V teológii oslobodenia sú chudobní uznaní ako **subjekty** viery a teológie a tvoria **locus theologicus**.

CHUDOBA VO SVETE HOJNOSTI

"Škandál spočíva v tom, že **chudoba** ako locus theologicus v storočí prepojených trhov a informácií **sa nestratila** ale šíri sa a prehĺbuje." (J. Estermann)

"Keď prevezmeme perspektívu chudobných, uvidíme **nové aspekty** kresťanského zjavenia." (Gustavo Gutiérrez)

Cirkev chudobných môže vyjadriť **slobodu zmŕtvychvstalého** Krista, ktorá nie je nezáväznou slobodou.

CHUDOBA VO SVETE HOJNOSTI

Je to sloboda vyrastajúca zo **súcitú s chudobným**, slobodou Ježišovou, ktorá, pretože vyrastá zo **spoločného utrpenia** si nedovolí ničím brániť v konaní dobra.

Impulz, ktorý prináša Veľká noc nie je "útecha" vzhľadom k utrpeniu tohto sveta, ale **nádej proti** smrti, útlaku a odcudzeniu, ktorým ľudia trpia.

EKOLOGICKÁ TEOLÓGIA PRÍRODY

EKOLOGICKÁ TEOLÓGIA PRÍRODY

Súčasná **ekologická kríza** priniesla otázky týkajúce sa vzťahu biblickej náuky o stvorení k **postojom voči prírode** v západnom myslení.

Zmienky o **vláde** človeka v správe o stvorení (Gn 1,26. 28) **neobsahujú** vyslovene **koristnícke hľadiská**.

Človek je **pastierom** stvorenia. Zvieratá sú jeho **partneri**, preto im dáva mená (Gn 2, 19).

EKOLOGICKÁ TEOLÓGIA PRÍRODY

Slovo "vládnut" znamená **riadiť, viesť** v zastúpení Boha stvoriteľa. Slovo "podmaniť" v kontexte naplnenia a prijatia zeme do vlastníctva sa vzťahuje **k obrábaniu pôdy**.

Boh je vlastníkom a človek len **nájomcom** zeme, za ktorú má **správčovskú zodpovednosť**.

Stvorenie človeka **na obraz Boží** znamená jeho **vzťah k Bohu**.

EKOLOGICKÁ TEOLÓGIA PRÍRODY

Človek je pôvodne vegetarián (Gn 1). **Vykorisťovanie zvieracieho sveta** je následný **zhoršený stav** ľudstva po potope (Gn 9,1-3).

Biblické texty odrážajú záchovnú prax Izraelitov neničiť ovocné stromy, nechať žiť vtáčiu samicu (napr. Dt 20,19-20 a 22,6-7).

Človek musí stvorené veci užívať správne, **ako prostriedky** pre svoj život a nie ako cieľe.

EKOLOGICKÁ TEOLÓGIA PRÍRODY

Ekológia dnes zisťuje, že **treba pretvoriť** základné **disciplíny** ako je ekonomika, politika a tiež teológia, tvárou v tvár ekologickým problémom.

Novovek všetko uzatváral do úzkeho systému ľudskej racionality.

Vysoké hodnotenie vedy ako zdroja pokroku, **ovplyvnil teológov** a ich koncepciu teológie. Venovali sa skôr histórii a **prírodu prenechali** vedcom.

EKOLOGICKÁ TEOLÓGIA PRÍRODY

Teológia a veda sú však **spoločníkmi** v ekologickej kríze a preto **musia spolupracovať**.

Ekologická teológia prírody má **eschatologickú** dimenziu. Vyhlásenie o "**dobrom**" stvorení na počiatku (Gn 1,31) musí byť spojené s Pavlovým rozpoznaním túžobného očakávania **v nádeji obnovy** (Rim 8, 19-21). Eschatologická **nádej je zaradená** do teológie prírody (J. Moltmann).

EKOLOGICKÁ TEOLÓGIA PRÍRODY

V ekologickej teológii prírody je dôležité **obnoviť imanenciu** Boha v stvorení, kvôli **prekonaniu dualizmu** Boha a prírody.

Ekologická teológia stvorenia by mohla byť **veľkým prínosom** pre chudobných a utláčaných, ktorí **trpia** technologickým pokrokom a konzumizmom bohatých.

KREŠŤANSTVO AKO POZÝVAJÚCE GESTO

KREŠŤANSTVO AKO POZÝVAJÚCE GESTO

Krešťanstvo by mohlo byť, zoči-voči dnešnej kultúre skôr **proto-logické** ako misiologické. **Malo by motivovať**, nie formovať.

V pluralitnej spoločnosti kresťanstvo nemôže myslieť a konať exkluzívne ale **inkluzívne**. Potrebuje tiež odvahu k **seba-relativizovaniu**.

Cirkev nemôže sankcionovať, ale **musí komunikovať**, vytvárať communio.

KREŠŤANSTVO AKO POZÝVAJÚCE GESTO

Prechod od presvedčivého poznania k **neistému tušeniu** môže byť v teológii jednou zo **správnych** a čestných **metód**.

Teológia musí mať stále na mysli, že jej **smerovanie** k pravde **je cesta**.

Metaforu možno chápať ako spôsob vyjadrenia ktorý **sa necháva prekročiť**. Tým vyjadruje širšie možnosti.

KREŠŤANSTVO AKO POZÝVAJÚCE GESTO

Krešťanstvo musí jasnejšie predstaviť **kriticko - prorocký** potenciál viery. Možno to nazvať **žitým kontrastom** (M. Kehl).